

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Foranlediget af en generelt voksende erkendelse af behovet for styrkede håndhævelsesmuligheder overfor olieforurening fra skibe nedsatte miljø- og energiministeren i forsommeren 1998 en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Miljøstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Søfartsstyrelsen og Udenrigsministeriet, som skulle vurdere såvel mulighederne for indførelse af administrative bøder som komme med forslag til en konkret lovregulering på området..

Den 26. juni 1998 afgav Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg en beretning om olieforureningen i de danske farvande. Af beretningen, som har dannet grundlag for arbejdsgruppens arbejde, fremgår bl.a. følgende om administrative bøder: »Der er i udvalget [Miljø- og Planlægningsudvalget] enighed om at støtte undersøgelsen af muligheden for at indføre administrative bøder i forbindelse med ulovlige olieudledninger til søs samt ved manglende eller mangelfulde olie-, last- og affaldsjournaler. Et mindretal (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget) ønsker, at niveauet for de administrative bøder fastsættes på et niveau, som svarer til det tyske. Udvalget opfordrer til, at der nedsættes en lovforberedende arbejdsgruppe med deltagelse af Miljø- og Energiministeriet og Justitsministeriet, der skal fremkomme med konkrete løsningsforslag til en sikring af, at olieforurening i de danske farvande bliver håndhævet strafferetligt, og at de pågældende bliver draget effektivt til ansvar. Et flertal (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) mener, at arbejdet bør resultere i en ændring af havmiljølovgivningen, så det bliver muligt at opkræve administrative bøder. Udvalget støtter miljø- og energiministerens undersøgelse af muligheden for at indføre øvrige sanktioner i tillæg til bødestraffen.«.

Med hensyn til domstolenes bødestørrelse er følgende angivet i beretningen: »Udvalget mener, at det hidtidige niveau for bøder, med en bødestørrelse på 2000 kr. til 5000 kr. for overtrædelsen af havmiljøloven, er alt for lavt. Udvalget ønsker, at bødestørrelsen hæves væsentligt. Udvalget pålægger regeringen at iværksætte de nødvendige initiativer til at sikre dette inden udgangen af folketingsåret 1998-99. Et mindretal (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) ser hellere at, domstolenes bødeniveau bliver hævet, fremfor at der indføres administrative bøder.«.

Ved lov nr. 900 af 16. december 1998 om sikkerhed til søs og lov nr. 902 af 16. december 1998 om ændring af sømandsloven, lov om skibes besætning og lov om beskyttelse af havmiljøet blev reglerne om skibes olie-, last, og affaldsjournaler overført fra Miljø- og energiministeriet til Erhvervsministeriet som led i regeringens regelforenklingsprogram. De to love trådte i kraft den 1. marts 1999. Søfartsstyrelsen havde indtil da på Miljøstyrelsens vegne udført kontrollen på skibene med førelse af journalerne. Regelfastsættelsen, anmeldelse til politiet for overtrædelse af reglerne og den øvrige administration af reglerne havde indtil 1. marts 1999 været varetaget af Miljøstyrelsen.

Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i efteråret 1999 med "Rapport om mulighederne for at indføre administrative bøder i forbindelse med ulovlig olieudledning samt ved manglende eller mangelfulde olie-, last- og affaldsjournaler". Lovforslaget er i overensstemmelse med arbejdsgruppens indstillinger.

Ved kongelig resolution af 11. juni 1999 er ressortansvaret for den statslige maritime miljøovervågning og håndhævelse og forureningsbekæmpelse til søs overført fra miljø- og energiministeren til forsvarsministeren fra den 1. januar 2000. Dette vil bl.a. medføre, at Forsvarsministeriet fremover vil være den myndighed, som er ansvarlig for håndhævelsen af havmiljølovens bestemmelser om udtømmning af olie fra skibe.